Startnotitie subsidiebeleid 2024 tot en met 2027
Z/22/071369/ 325756

Introductie
In deze startnotitie staat inhoudelijke argumentatie voor kernpunten die de basis zijn voor een verdere uitwerking van het subsidiebeleid voor 2024 tot en met 2027. U herkent de onderstaand opgesomde kernpunten in de omkaderde teksten in deze startnotitie:

a. Subsidie is een middel dat helpt om stappen te zetten om beleidsdoelstellingen te halen.
b. De uitgangspunten uit de Maatschappelijke agenda Voorschoten worden ook in het nieuwe subsidiebeleid opgenomen.
c. Als organisaties die meehelpen aan het welzijn van onze inwoners samenwerken, ontstaat er een samenwerkingsvoordeel. En door die samenwerking kunnen geld en hulpmiddelen beter worden gebruikt. Deze subsidievoorwaarde willen we opnieuw vaststellen.
d. Subsidie moet eerlijk, nuttig en slim worden ingezet. Hiervoor zijn nu in het subsidiebeleid voorwaarden gesteld aan de activiteiten en aan de organisaties. Deze subsidievoorwaarden willen we opnieuw vaststellen.

Aanleiding om te agenderen

Op 1 januari 2024 moet er in Voorschoten een nieuw subsidiebeleid ingaan. Als voorbereiding hierop is deze startnotitie opgesteld door het college. Hierin staat op hoofdlijnen de richting voor dit nieuwe beleid. Er zijn daarbij meerdere regels voor het nieuwe beleid die door de raad (opnieuw) kunnen worden vastgesteld bij het vaststellen van deze startnotitie.
Daarnaast zijn er onderwerpen die nog verder moeten worden uitgewerkt en misschien in het nieuwe subsidiebeleid worden opgenomen. De commissie en gemeenteraad kunnen hierop punten en accenten aanvullen en of aanpassen.
Deze startnotitie wordt in februari 2023 door de raad vastgesteld. Dit is vervolgens het startpunt, gedachtenkader, voor verdere uitwerking van het nieuwe subsidiebeleid. Het nieuwe subsidiebeleid wordt daarna vóór 1 juli 2023 door de raad vastgesteld.

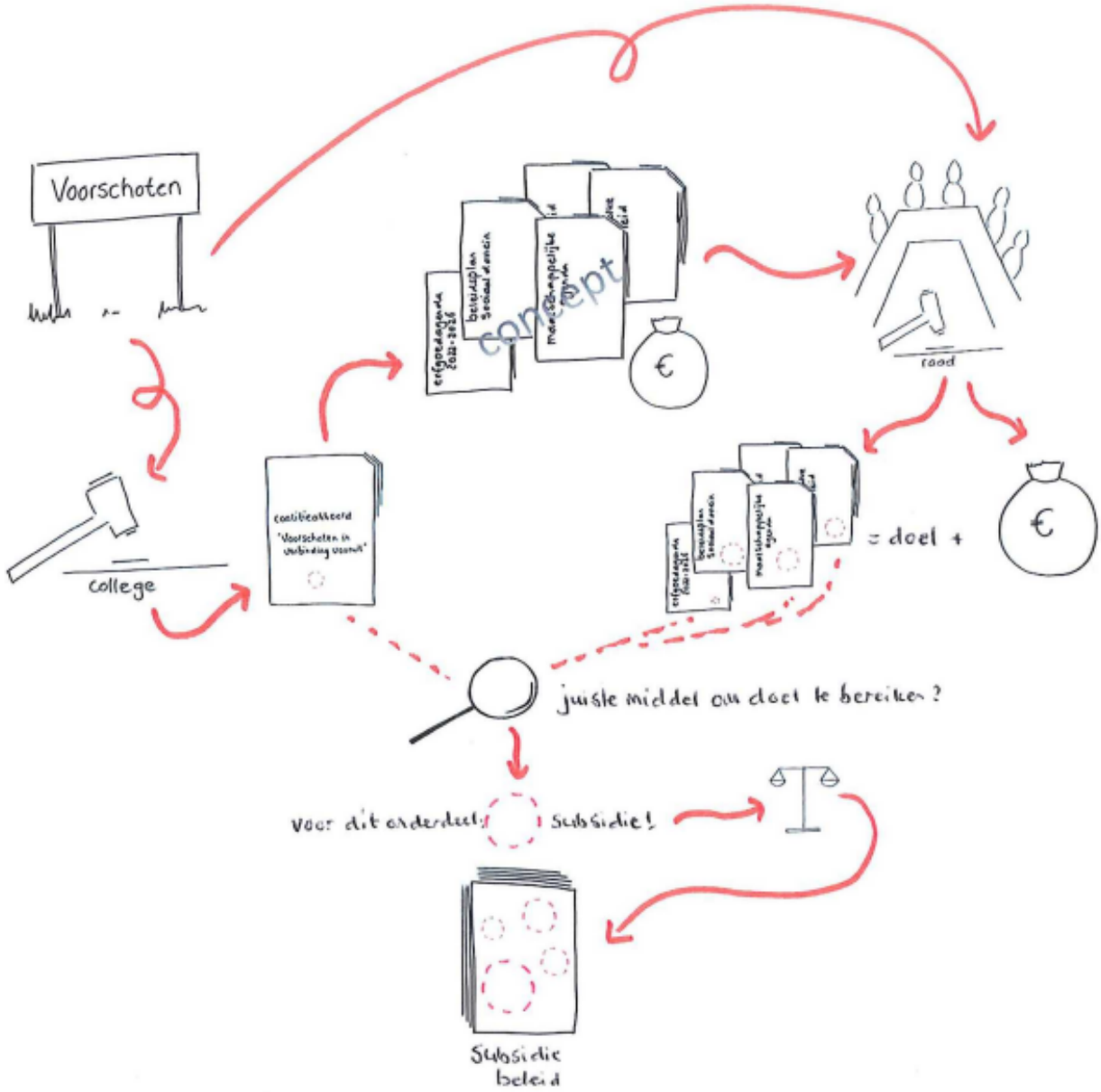
1. Een achtergrondschets: subsidie, het subsidiebeleid en de subsidieverordening

Subsidie
De gemeente heeft op meerdere gebieden beleid vastgesteld en daarin beleidsdoelen benoemd. Het kan daarbij gaan om duidelijke concrete meetbare beleidsdoelen, maar ook om doelen met een gewenste maatschappelijke richting of verandering (in de verdere tekst samenvattend ‘beleidsdoel’ genoemd). Deze doelen kunnen op meerdere manieren worden bereikt. Soms wordt aan organisaties gevraagd om te helpen die doelen te behalen. En daarvoor is dan een juridische grondslag nodig. De gemeente kent daarin twee smaken: aanbesteding/inkoop en subsidie.
Voor inkoop zijn het Inkoopbeleid[1] en de Inkoopvoorwaarden[2] vastgesteld. En voor subsidie het Subsidieplan[3] en de Algemene subsidieverordening[4].

Het subsidiebeleid en de subsidieverordening
Als subsidie wordt ingezet om stappen te zetten om beleidsdoelstellingen te halen dan is het

[1] Inkoopbeleid 2017
[2] Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten (2019)
[3] Subsidieplan 2020 – 2023 "samen werken, samen delen, samen sterker"
[4] Algemene subsidieverordening Voorschoten 2019

subsidiebeleid daarvoor de juridische en financiële paraplu.
Hierin staan algemene kaders en voorwaarden, die gelden voor elke subsidieaanvraag. Denk daarbij aan algemene (politieke) wensen, de kaders van de Maatschappelijke agenda Voorschoten[5], voorwaarden voor samenwerking, toegankelijkheid van activiteiten en duurzaamheid. Ook staan er specifieke kaders en voorwaarden in die gelden voor een bepaald beleidsterrein. In de subsidieverordening zijn de meer wettelijke voorwaarden opgenomen, zoals termijnen en in te leveren documenten.
Al deze kaders en voorwaarden vinden hun basis in eerder vastgestelde beleidsnotities en wettelijke regelingen of zijn daar een uitwerking van. De onderdelen daaruit die belangrijk zijn voor het geven van subsidie komen terecht in het subsidiebeleid.
Het eigene aan het subsidiebeleid en de subsidieverordening zelf is met name de procesmatige invulling.

[5] Maatschappelijke agenda Voorschoten: ‘samen werken, samen delen, samen sterker' vastgesteld op 13 juni 2019

2. Procesmatige evaluatie van het subsidiebeleid

Subsidie is een middel
Subsidie is dus geen doel op zichzelf maar een middel dat kan bijdragen aan het behalen van beleidsdoelen.
Een oordeel of een beleidsdoel is bereikt is onderdeel van de beoordeling van een beleidsnotitie. Het is goed dan ook tegelijk te kijken of subsidie daarbij een juist hulpmiddel was en of daar een verbeterslag te maken is. En dat laatste belandt dan uiteindelijk weer in het subsidieplan.

Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw beleidsplan Sociaal Domein. Dit beleidsplan heeft een brede opzet. Naast de algemene kaders op basis van de Maatschappelijke Agenda, vormen de specifieke kaders van het beleidsplan Sociaal Domein een groot onderdeel van het huidige subsidieplan.
Er is daarom een nauwe band in het proces om te komen tot een nieuw beleidsplan Sociaal Domein en een nieuw subsidiebeleid. Nadrukkelijk wordt in de gesprekken in het participatieproces van het beleidsplan Sociaal Domein de rol van subsidie als middel meegenomen.

Subsidie is een middel dat helpt om stappen te zetten om beleidsdoelen te halen.

Meerdere uitgangspunten zijn en blijven waardevol

Meerdere uitgangspunten in het huidige subsidiebeleid zijn en blijven waardevol. Het is goed om deze ook in het nieuwe subsidieplan op te nemen.

- *De Maatschappelijke Agenda Voorschoten is nog steeds van grote waarde*

In 2019 werd tegelijk met het huidige beleidsplan de Maatschappelijke agenda Voorschoten vastgesteld. Hiermee werd een heel nieuwe start gemaakt. Zo werden bijvoorbeeld onderlinge samenwerking en het organiseren door en voor Voorschotenaren belangrijke voorwaarden. Deze uitgangspunten (opgenomen in bijlage a) zijn nog steeds van kracht en kunnen ook in een toekomstig plan worden opgenomen.

De uitgangspunten uit de Maatschappelijke agenda Voorschoten worden ook in het nieuwe subsidiebeleid opgenomen.

- *Er is een sterke samenwerkingsstructuur tot stand gekomen*

In het huidige subsidieplan stuurt de gemeente op het samen werken, samen delen en samen sterker zijn van organisaties en inwoners. En in het coalitieakkoord[6] is deze zomer opnieuw de waarde genoemd van het ondersteunen en aanmoedigen van onderlinge samenwerking tussen verenigingen. Dit sluit weer aan op de eerder vastgestelde doelen uit de Maatschappelijke agenda Voorschoten, het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022[7] en de ontwikkelingen rond het Lokaal sportakkoord en de Cultuurcoördinator.
Hiermee zijn grote stappen gezet om maatschappelijke organisaties te helpen meer samen te werken. En door deze samenwerking ontstaat samenwerkingsvoordeel en kunnen geld en hulpmiddelen beter worden gebruikt (synergie en efficiëntie). Samenwerking blijft dan ook een

[6] coalitieakkoord 2022-2026 'Voorschoten in verbinding vooruit'
[7] "Iedereen doet mee" Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022

belangrijk onderdeel van het subsidiebeleid. Alle partijen zullen hierin energie moeten blijven stoppen om de samenwerking te houden en, als dat kan, nog verder te vergroten.

Als organisaties die meehelpen aan het welzijn van onze inwoners samenwerken, ontstaat er een samenwerkingsvoordeel. En door die samenwerking kunnen geld en hulpmiddelen beter worden gebruikt. Deze subsidievoorwaarde willen we opnieuw vaststellen.

➢ *De subsidie wordt eerlijk, nuttig en slim ingezet*

Om dit doel te kunnen halen zijn in het Subsidieplan 2020-2023 voorwaarden opgenomen. Niet alleen voor de activiteiten waar subsidie voor wordt aangevraagd maar ook aan de organisaties die de subsidie aanvragen. De volledige tekst hiervan is opgenomen in bijlage b, hieronder een kortere samenvatting daarvan.
Zo moeten activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd:

- gericht zijn op Voorschoten waarbij de activiteit in belangrijke mate voor en door Voorschotenaren is georganiseerd, en
- aanvullend zijn op het bestaande activiteiten aanbod om samen een maatschappelijk effect te bereiken en verdubbeling van activiteiten te voorkomen, en
- gericht zijn op vrijwilligers waarbij de activiteit in beginsel door vrijwilligers wordt georganiseerd, tenzij inzet door een betaalde professional noodzakelijk is en dit goed onderbouwd wordt. Hierbij is de activiteit niet commercieel van aard, en
- gericht op een gedegen financiële huishouding, waarbij een activiteit alleen voor subsidie in aanmerking komt voor dat deel van de aantoonbaar onderbouwde kosten, die niet redelijkerwijs aan de leden/gebruikers of bezoekers/deelnemers kunnen worden doorberekend.

Daarnaast worden aan de organisaties[8] aanvullende voorwaarden opgelegd gericht op samenwerking, een gedegen financiële huishouding en een goed bestuur van de organisatie. Waarbij ook aandacht is voor onder meer emancipatie, diversiteit, discriminatie, toegankelijkheid en duurzaamheid.
Het eerlijk, nuttig en slim inzetten van het gemeentelijke subsidiebudget blijft erg belangrijk. Deze voorwaarden komen dan ook terug in het nieuwe subsidiebeleid.

Subsidie moet eerlijk, nuttig en slim worden ingezet. Hiervoor zijn nu in het subsidiebeleid voorwaarden gesteld aan de activiteiten en aan de organisaties. Deze subsidievoorwaarden willen we opnieuw vaststellen.

3. Kansen en uitdagingen

Bij het opstellen van nieuw beleid zijn er kansen en uitdagingen. De wereld ziet er anders uit dan 4 jaar geleden toen het nu geldende subsidieplan werd opgesteld. Door alle maatschappelijke ontwikkelingen verandert de vraag. Niet alleen naar andere soorten activiteiten maar ook naar de duur van die activiteiten en de snelheid waarmee deze opgezet kunnen worden. De ondersteuningsvraag bij organisaties en de ambtelijke collega's wijzigt hierdoor ook. De komende periode wordt gebruikt om te kijken hoe we het subsidiebeleid hier beter op in kunnen richten.

[8] Bepaalde organisaties, meestal met taken met een wettelijke grondslag, uitgezonderd.

4. De stappen die we zetten om te komen tot het nieuwe beleid zijn als volgt:

In het subsidiebeleid zijn procesvoorwaarden en algemene (politieke) wensen opgenomen, zoals de voorwaarde voor samenwerking en toegankelijkheid van activiteiten. Ook staan in het subsidiebeleid - per beleidsterrein- de beleidsdoelen benoemd waar subsidie voor kan worden aangevraagd. Inclusief de voorwaarden daarvoor. In deze startnotitie wordt gevraagd om bepaalde (bestaande) kaders opnieuw vast te stellen. De raad kan daarop eventuele accenten en aanvullingen meegeven. Dit is vervolgens het startpunt, gedachtenkader, voor verdere uitwerking van het nieuwe subsidiebeleid.

Op dit moment worden de eerste stappen gezet in de voorbereiding voor een nieuw beleidsplan voor het totale Sociaal Domein. Wat gewenst zou zijn is als dit een overkoepelend plan wordt met een gemeenschappelijke 'stip aan de horizon' waardoor de verschillende beleidsterreinen meer in samenhang met elkaar kunnen werken. Met de bewoner als uitgangspunt. In de planvorming voor dit document wordt subsidie als instrument voor de uitvoering van beleid meegenomen. Subsidiebeleid is namelijk geen doel op zich. Het is een instrument waarmee de gemeente kan sturen op de uitvoering van beleid. In de periode oktober ’22 – december ‘22 zijn een groot aantal gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties in Voorschoten. Het subsidiebeleid is hierin onderdeel van het gesprek. Dit sluit aan bij het kernpunt: ‘Subsidie is een middel dat helpt om stappen te zetten om beleidsdoelen te halen’.
Hoe bewoners en organisaties verder betrokken worden bij de totstandkoming van de beleidsnota Sociaal Domein zal in een aparte notitie aan de raad worden voorgelegd op 9 maart ‘23.

Meer concreet:

- Q3 2022: start planvorming
- Oktober 2022 - januari 2023: in het participatietraject voor de evaluatie van het beleidsplan Sociaal Domein wordt ook input opgehaald voor de startnotitie subsidiebeleid. Deze opgehaalde informatie vormt een belangrijke bouwsteen voor de kaders van zowel het nieuwe Subsidiebeleid als het beleidsplan Sociaal Domein.
    - Voor de participatie met diverse maatschappelijke organisaties worden als eerste stap gesprekken gevoerd en aangesloten bij bestaande platforms om informatie op te halen.
    - Voor de participatie van de raad gaan we de woordvoerders van het sociaal domein van de verschillende fracties interviewen. Daarnaast kunnen de commissie- en gemeenteraadsleden op deze startnotie punten en accenten aanvullen en of aanpassen.
    - De inwonersparticipatie wordt uiterlijk begin 2023 georganiseerd.
- Februari 2023: de raad stelt de startnotitie subsidiebeleid vast
- Mei 2023: de raad stelt het Subsidiebeleid 2024-2027 vast
- Juli 2023 tot en met medio 2023: subsidieaanvragen voor 2024 kunnen worden ingediend
- Vóór 31 december 2023: de subsidie aanvragers ontvangen het besluit op hun aanvraag

Bijlagen

a. de uitgangspunten van de maatschappelijke agenda
b. de uitgangspunten bij het huidige subsidieplan